

Hər bir xalqın tarixində və taleyində çətin, keşməkeşli, ağır günlər olur. XX əsrin sonlarında tarix bizi də neçə-neçə sınaqlara çəkdi. Keçmişə nəzər salsaq, Azərbaycanın dəfələrlə yadellilər tərəfindən hücumlara məruz qalmasının şahidi olarıq.

Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır. Qəhrəmanları torpaq yetirir, torpağı isə qəhrəmanlar yaşadır. Qəhrəmanlıq təsadüfi meyl və məfhum deyil. Ürəyində Vətən və dövlət sevgisi, damarında pak qanı olmayan insan qəhrəman ola bilməz. Onların hər birinin başlıca amalı Vətənə sevgi və onun düşməndən müdafiəsi idi.

Türk dünyasının böyük öndəri Mustafa Kamal Atatürkün dediği kimi: "Mövzu vətəndirsə, gerisi təfərrüatdır".

Azərbaycan xalqı Vətən torpaqları uğrunda gedən döyüşlərdə sayısız-hesabsız şəhidlər verdi. Tariximizin hansı səhifəsini vərəqləsək, oradan şəhid qanı qoxar.

Biz torpaqdan boy atıb, torpaqdan ucalmışıq. Torpaq bizim anamız, ulularımızın əmanətidir. Biz də onu göz bəbəyimiz kimi qoruyub, gələcək nəsillərə əmanət verməliyik.

Böyük türk şairi demişken: "Torpaq uğrunda ölən varsa, Vətəndir!"

Deməli, torpağı Vətənə çevirən, onun adını al qanı ilə günəşli üfönlərə yazan onun övladlarıdır. Onlardan misilsiz rəşadət göstərən, qəhrəmanlıq zirvəsinə ucalanlara da az olmadı. Rəşadətli oğulların hər birinin sinəsində Azərbaycanımıza sevgi dolu bir ürək döyünürdü. Vətənin igid

Bryansk şəhərindəki xüsusi orta məktəbini bitirdikdən sonra həmin il Gədəbəy rayonunda sahə müvəkili, 1989-1990-cı illərdə Gəncə şəhər DİŞ-də sahə müfəttişi, daha sonra isə cinayət-axtarış bölməsində əməliyyatçı vəzifələrində çalışıb. O, hansı vəzifədə işləməsindən asılı olmayaraq, vicdanla xalqın əmin-amanlığını, dövlətçiliyə sədəqətli xidmət edib. İlham təbiətən çox narahət, gördüyü işə məsuliyyətlə yanaşan, polad iradəyə malik bir Azərbaycan oğludur.

O dərin biliyə malik, hər bir adamla öz dilində danışmağı bacaran, daima öz üzərində işləyən, qatıyyəti cəsur bir ziyalıdır. Yüksək döyüş və siyasi hazırlığa malik olaraq hər zaman həminin hörmətini qazanıb.

Mübariz ruhlu, igid və xey

fər oğlu Əliyev də silaha sarılaraq ön cəbhədə vuruşmuşdu. "Müharibə", "Qarabağ" sözləri onun qəlbinə toxunmuş, uşaq dünyasına bir qəzab toxumu səpmişdi. Onun qəlbində hər zaman Qarabağ nisgili var idi. Vətənpərvər, xalqını, millətini özü qədər sevmə, dövlətinə məhəbbətlə xidmət edən İlham Əliyev ilk günlərdən qaynar bölgələrə getmiş, döyüşlərdə fəal iştirak etmişdir. O, fikrindən, inandığından dönmürdü. Uşaqlıqdan qəlbində yuva qurmuş Vətən eşqi, torpaq sevgisi İlhamı böyük cəsarət vermiş, qəhrəmanlığa səsləmişdi. İş-tirak etdiyi döyüşlərdə özünü qorxubilməz, cəsur döyüşçü kimi göstərən İlham torpaqlarımızdan yağı ayağı kəsilməyənə qədər silahı yere qoymayacağına söz vermişdi. Bir azərbaycanlı kimi İlham Əli-

tanının ömrünə calayan, haqqın dərgahına ucalan Azərbaycan Milli Qəhrəmanı İlham Əliyevin adını daşıyır. Həmin məktəbin ön hissəsində Milli Qəhrəmanın büstü qoyulub.

Fani dünyada 28 il yaşamaq qismət olsa da, taleyi onu ölümlü ilə ölümsüzlüyə yüksəltdi. İlham Vətən üçün hünər göstərməyi, öz layəqəti ilə ullaşmağı hər şeydən üstün tutdu. O, son nəfəsində də

nı İlham Əliyev cənablarının gündəlik diqqətindədir.

Milli Qəhrəmanlarımızı, şəhidlərimizi xalqımızın, dövlətimizin bahalı sərvəti kimi qiymətləndirən Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarının Azərbaycan Milli Qəhrəmanlarına və şəhid ailələrinə diqqətli, qayğısız ruhi müqavimətimizi gücləndirir, qəlbimizi sevindirir, həmçinin ictimaiyyətdən hər zaman böyük rəğbət və məm-

Bayraqları bayraq, torpağı Vətən edən oğullardan biri

oğulları neçə dəfə ölümün üstündən keçib, düşmən üstünə yerimişdilər. Qəhrəman oğulların faciələrə dolu həyatı bizim tariximizin qanlı yaddaşıdır.

"Ot də kökü üstə bitər" deyib babalar. Tarixə ekskursiya edib qəhrəmanlarımızın keçdiyi şəfəlli yola nəzər salanda onun bariz nümunəsi bir daha görünür.

Qəhrəmanlıq dastanımızın şərəf salnaməsini yazanlardan biri də leytenant İlham Müzəffər oğlu Əliyevdir. Qəhrəmanımızın ömrü yoluna nəzər salsaq, tələ yolunu vərəqləsək, bir-birindən ağırlı-acılı günlərimizin canlı portreti ilə üzləşərik.

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərin fəal iştirakçısı olan İlham Müzəffər oğlu Əliyev 1962-ci il mayın 5-də Gədəbəy rayonunda anadan olub. O, 1978-ci ildə orta məktəbi bitirib. İlham hər zaman dərslərini həvəslə oxuyub. Qəhrəmanım 1980-1982-ci illərdə hərbi xidmətdə olub. O, 1983-cü ildə DİN-nin təyinatı ilə İsmayilli rayon DİŞ-ə qəbul edilib. Bir müddət keçdikdən sonra onun iş yerini Gədəbəy rayon DİŞ-nin mühafizə bölməsinə dəyişirlər.

Vətən sevdalı İlham Əliyev 1985-1987-ci illərdə Bryansk Xüsusi Orta Məktəbində təhsil alıb. 1987-ci ildə

yrıxah İlham Müzəffər oğlu haqsızlıqla başımayan, sözbütöv, mərd insan idi. Gördüyü bütün işləri xidməti borcu hesab edən İlham az danışmış, çox iş görüb, çox sadə, təvəzökar, qanunlara, dostluğa sadiq və sədəqəlidir. Sadə həyat tərzi keçirən cəsur Vətən oğlu dəbdəbədən, şənşöhrətdən çox uzaq bir insan idi.

Leytenant İlham Əliyev Vətəni, doğma torpağını öz canından artıq sevirdi.

1988-1990-cı illərdə torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda Azərbaycanın döyünən ürəyi sayılan cənnət Qarabağda başlanan qanlı müharibə minlərlə insanı yurdsuz-yuvasız qoymuşdu. Qarabağın böyük dərdi var idi. Bu dərdə məlməh işe Odlar diyarı Azərbaycanın oğulları oldu.

Tarix boyu Vətənin taleylik məqamlarında onu ağır sınaqlardan çıxarmaq missiyası yurdumuzun qorxmaz, fədakar, mərd və cəsur oğullarının üzərinə düşüb. Bəzən deyirlər ki, tarix şəhədət qəhrəmanları yaradır, bəzən də qəhrəmanların tarix yazdığını söyləyirlər. Mərdlik, qorxmazlıq, Vətənə sədəqət hissi qəhrəman adamları birleşdirən ortaq cəhətlərdir.

Ermənistanda Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü başlandıqdan bir çox qeyratlı soydaşlarımız kimi, İlham Müzəf-

veyin ürəyi düşməne qarşı daima nifrət hissi ilə alovlanmışdır. Leytenant İlham Müzəffər oğlu gecə-gündüz Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü barədə düşünmüşdü. O, hər zaman Vətənimizin suveren və işliqlə gələcəyinə inanmışdı.

1990-cı il avqustun 19-da leytenant İlham Əliyev torpaqlarımızın müdafiəsinə qalxaraq, Qazax rayonunun Ermənistanla həmsərhəd Aşağı Əskipara kəndinə köməyə göndərilir. Ermənistanla həmsərhəd olan bu kənd fasiləsiz olaraq erməni yaraqlıları tərəfindən atəşə tutulur, od-alov içində yanır. Mübariz Vətən oğlu İlham 11 nəfərlik dəstə ilə məktəbin binasını özünə mövqə seçir, quldurların kəndə soxulmasına mane olur. İlham yoldaşlarını xilas etmək üçün düşməni özünə cəlb edir. O, dəfələrlə ölümə üz bəzə gəlsə də, əsl hərbiçi kimi vuruşur, çeviklikli, döyüş əzmi sayəsində düşməne sarısdığı zərbələr endirir. Xalqını, vətəni çox sevməli erməni yaraqlıları ilə gedən döyüşdə qəhrəmanlıqla vuruşur, qarın nahiyəsindən ağır yaranalar qəhədilik zirvəsinə ullaşır.

Xalqımızın igid oğlu İlham Əliyev Gədəbəy rayonunda torpağa tapşırılır. Gədəbəy şəhərindəki 1 sayılı orta məktəb gənc ömrünü doğma Və-

dövlətçiliyimizi müdafiə etdi.

İlham Əliyev Azərbaycan hərbi tarixində özünəməxsus yeri olan şəhid kimi qaldı. O, xalqın döyüşkən, qəhrəman oğlu idi.

Vətən uğrunda şəhid olmağı özünə şərəf bilən leytenant İlham Əliyev döyüşlərdə göstərdiyi fədakarlığa və şücaətə görə ölümündən sonra "Qırmızı Ulduz" ordeni ilə təltif edilib. O, həmçinin 6 iyul 1992-ci il tarixli 831 sayılı fərmanla "Azərbaycan Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görüldü.

Ümmümilli lider Heydər Əliyev Milli Qəhrəmanların ailələri ilə görüşü zamanı demişdir: "Vətənin, ölkənin müdafiəsi uğrunda şücaət, qəhrəmanlıq nümunələri göstərmiş insanlar qiymətləndirilir və unudulmur. Vətənin, ölkənin müdafiəsi uğrunda şəhid olmuş insanların adı daim qəlbimizdədir, onların xatirəsi bizim qəlbimizdə, onlar bizim qəlbimizdən çıxmaz, unudulmaz!"

Bəli, onlar Azərbaycan xalqı, Azərbaycan dövləti var olduğu müddətdə qəlbimizdə yaşayır və yaşayacaqlar.

Ulu öndər Heydər Əliyevin həmişə böyük diqqət yetirdiyi Azərbaycan Milli Qəhrəmanları və şəhid ailələri bu gün də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komanda-

nunluqla qarşılanır.

Unutmayaq ki, Milli Qəhrəmanlarımız və şəhidlər bizim qürur, və yerimizdir. Bu qəhrəmanlar vətən, xalq uğrunda şəhid olublar, bizim isə onları unutmamağa heç bir haqqımız yoxdur.

Nə qədər ki, uğrunda təmənnasız rəşadət göstərməyi, həttə ölməyi bacaran övladların var, sən yaşayacaqsan. Azərbaycan! Bu yurdun hər bir daşı, ciyri, damlası və zərrəsi də müqəddəsdir. Həmişə də onun müqəddəsliyi uğrunda hər övladlar səf-səf düşüblər yağı düşmənlə döyüşə girərək ya şəhid, ya da qazi olublar. Hər parçasında minlərlə şəhid uyuyan bu torpaq igid balalardan biza əmanətdir. Bu müqəddəs əmanət gələcək nəsillərə toxunulmaz şəkildə çatdırmaq işi, bizim ən ümdə vəzifəmizdir.

Qəhrəmanların əbədi var olsun Azərbaycan! Bu ələ sevin özünün əbədi varlığını deməkdir.

Vətənimizin bütövlüyü və dövlətimizin toxunulmazlığı uğrunda qəhrəmancasına vuruşmuş bütün vətən övladlarına Allah rəhmet eləsin!

Vətən onları heç vaxt unutmayacaq!

Gülzar BƏŞİROVA
AMEA-nın dissertantı,
Azərbaycan Hərbi Tarixi
Muzeyinin tədqiqatçı-
elmi işçisi